

Phẩm 15: BIỆN MINH VỀ ĐẠI THỪA (1)

Bấy giờ, Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, vì sao biết được tướng Đại thừa của Đại Bồ-tát? Vì sao biết được sự phát tâm hướng đến Đại thừa của Đại Bồ-tát? Đại thừa đó từ đâu mà ra, đến trụ ở nơi nào? Đại thừa ấy làm thế nào để trụ? Ai nương Đại thừa ấy mà xuất hiện?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Ông hỏi vì sao mà biết được cái tướng Đại thừa của Đại Bồ-tát. Sáu pháp Ba-la-mật-đa là tướng Đại thừa của Đại Bồ-tát. Những gì là sáu? Đó là Bố thí ba-la-mật-đa, Tịnh giới ba-la-mật-đa, An nhẫn ba-la-mật-đa, Tinh tấn ba-la-mật-đa, Tịch lự ba-la-mật-đa, Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là Bố thí ba-la-mật-đa của Đại Bồ-tát?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát phát tâm tương ưng trí Nhất thiết trí, đại Bi làm đầu, lấy vô sở đắc làm phương tiện, tự bố thí tất cả sở hữu trong ngoài, cũng khuyên người khác bố thí tất cả sở hữu trong ngoài, duy trì thiện căn này, cùng với các loài hữu tình đồng hồi hướng quả vị Giác ngộ cao tột, này Thiện Hiện, đó là Bố thí ba-la-mật-đa của Đại Bồ-tát.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là Tịnh giới ba-la-mật-đa của Đại Bồ-tát?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát phát tâm tương ưng trí Nhất thiết trí, đại Bi làm đầu, lấy vô sở đắc làm phương tiện, tự an trú mười nẻo nghiệp thiện, cũng khuyên người khác an trú mười nẻo nghiệp thiện, duy trì thiện căn này, cùng với các loài hữu tình, đồng hồi hướng quả vị Giác ngộ cao tột, này Thiện Hiện, đó là Tịnh giới ba-la-mật-đa của Đại Bồ-tát.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là An nhẫn ba-la-mật-đa của Đại Bồ-tát?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát phát tâm tương ưng trí Nhất thiết trí, đại Bi làm đầu, lấy vô sở đắc làm phương tiện, tự làm đầy đủ và tăng thượng an nhẫn, cũng khuyên người khác làm đầy đủ và tăng thượng an nhẫn, duy trì thiện căn này, cùng với các loài hữu tình, đồng hồi hướng quả vị Giác ngộ cao tột, này Thiện Hiện, đó là An nhẫn ba-la-mật-đa của Đại Bồ-tát.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là Tinh tấn ba-la-mật-đa của Đại Bồ-tát?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát phát tâm tương ưng trí Nhất thiết trí, đại Bi làm đầu, lấy vô sở đắc làm phương tiện, đối với sáu pháp Ba-la-mật-đa, tự siêng năng tu tập chẳng dừng nghỉ, cũng khuyên người khác, đối với sáu pháp Ba-la-mật-đa, siêng năng tu tập chẳng dừng nghỉ, duy trì thiện căn này, cùng với các loài hữu tình, đồng hồi hướng quả vị Giác ngộ cao tột, này Thiện Hiện, đó là Tinh tấn ba-la-mật-đa của Đại Bồ-tát.

Thiện Hiện bạch Phật:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Bạch Thế Tôn, thế nào là Tĩnh lực ba-la-mật-đa của Đại Bồ-tát?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát phát tâm tương ưng trí Nhất thiết trí, đại Bi làm đầu, lấy vô sở đắc làm phương tiện, tự mình có thể khéo léo nhập vào các tĩnh lực, vô lượng, vô sắc, hoàn toàn chẳng theo thế lực ấy mà thọ sinh, cũng có thể khuyên người nhập vào các tĩnh lực, vô lượng, vô sắc, giống như sự khéo léo của mình, duy trì thiện căn này, cùng với các loài hữu tình, đồng hồi hướng quả vị Giác ngộ cao tột, này Thiện Hiện, đó là Tĩnh lực ba-la-mật-đa của Đại Bồ-tát.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là Bát-nhã ba-la-mật-đa của Đại Bồ-tát?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát phát tâm tương ưng trí Nhất thiết trí, đại Bi làm đầu, lấy vô sở đắc làm phương tiện, có khả năng tự quán sát như thật các pháp tánh, đối với các pháp tánh, không có sự chấp trước, cũng khuyên người khác quán sát như thật các pháp tánh, đối với các pháp tánh, không có sự chấp trước, duy trì thiện căn này, cùng với các loài hữu tình, đồng hồi hướng quả vị Giác ngộ cao tột, này Thiện Hiện, đó là Bát-nhã ba-la-mật-đa của Đại Bồ-tát.

Thiện Hiện nên biết, đó là tướng Đại thừa của Đại Bồ-tát.

Lại nữa Thiện Hiện, tướng Đại thừa của Đại Bồ-tát là pháp không bên trong, pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thắng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không nơi tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh. Đó là tướng Đại thừa của Đại Bồ-tát.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là không bên trong?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, bên trong nghĩa là pháp bên trong, tức là nhãn, nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý. Trong đó, nhãn gắn liền với không của nhãn. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy; nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý gắn liền với không của nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là không bên trong.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là không bên ngoài?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, bên ngoài nghĩa là pháp bên ngoài, tức là sắc, thanh, hương, vị, xúc, pháp. Trong đó, sắc gắn liền với không của sắc. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thanh, hương, vị, xúc, pháp gắn liền với không của thanh, hương, vị, xúc, pháp. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là không bên ngoài.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là không cả trong ngoài?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, cả trong ngoài nghĩa là pháp bên trong, bên ngoài, tức là sáu xứ bên

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

trong. Trong đó, sáu xứ bên trong gắn liền với cái không của sáu xứ bên ngoài. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Sáu xứ bên ngoài gắn liền với cái không của sáu xứ bên trong. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là không cả trong ngoài.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là không không?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, không nghĩa là tất cả pháp đều không. Cái không này gắn liền với cái không của không. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải đoạn, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là không không.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là đại không?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, đại nghĩa là mười phương, tức là Đông, Nam, Tây, Bắc, bốn hướng, thượng, hạ. Trong đó, phương Đông gắn liền với cái không của phương Đông. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Phương Nam, Tây, Bắc, bốn hướng, thượng, hạ gắn liền với cái không của phương Nam, Tây, Bắc, bốn hướng, thượng, hạ. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là đại không.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là không thắng nghĩa?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, thắng nghĩa có nghĩa là Niết-bàn. Thắng nghĩa này gắn liền với cái không của thắng nghĩa. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là không thắng nghĩa.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là không hữu vi?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, hữu vi nghĩa là Dục giới, Sắc giới, Vô sắc giới. Trong đó, Dục giới gắn liền với cái không của Dục giới. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Sắc, Vô sắc giới gắn liền với cái không của Sắc, Vô sắc giới. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là không hữu vi.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là không vô vi?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, vô vi nghĩa là không sinh, trụ, dị, diệt. Vô vi này gắn liền với cái không của vô vi. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là không vô vi.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là không rốt ráo?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, rốt ráo nghĩa là cái cuối cùng của các pháp, chẳng thể nắm bắt được. Cái cuối cùng này gắn liền với cái không rốt cùng. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là không rốt ráo.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là không không biên giới?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, không biên giới nghĩa là không có ranh giới, giữa cái khởi đầu, ở giữa, sau cùng mà có thể được và không có ranh giới giữa đi, đến, có thể được. Không biên giới này gắn liền với cái không của không biên giới. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là không không biên giới.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là không tản mạn?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, tản mạn nghĩa là buông, bỏ, xả, đối với cái có thể được. Tản mạn này gắn liền với cái không của tản mạn. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là không tản mạn.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là không không đối khác?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, không đối khác nghĩa là không buông, không bỏ, không xả, đối với cái có thể được. Cái không đối khác này gắn liền với cái không của không đối khác. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là không không đối khác.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là không bản tánh?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, bản tánh nghĩa là bản tánh của các pháp, hoặc tánh của pháp hữu vi, hoặc tánh của pháp vô vi, đều chẳng phải Thanh văn, Độc giác, Bồ-tát, Như Lai làm ra và cũng chẳng phải ai khác làm ra. Bản tánh này gắn liền với cái không của bản tánh. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là không bản tánh.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là không tự tướng?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, tự tướng nghĩa là tự tướng của các pháp, như biến đổi, ngăn ngại là tự tướng của sắc, lãnh hội, dung nạp là tự tướng của thọ, giữ lấy hình tượng là tự tướng của tưởng, tạo tác là tự tướng của hành, phân biệt, hiểu biết là tự tướng của thức; hoặc là tự tướng của pháp hữu vi, tự tướng của pháp vô vi, cũng như vậy. Tự tướng này gắn liền với cái không của tự tướng. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là không tự tướng.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là không cộng tướng?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, cộng tướng nghĩa là tướng chung của các pháp, như khổ là cộng tướng của pháp hữu lậu, vô thường là cộng tướng của pháp hữu vi, không, vô ngã là cộng tướng của các pháp, có vô lượng cộng tướng như vậy. Cộng tướng này gắn liền với cái không của cộng tướng. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là không cộng tướng.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là không nơi tất cả pháp?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, tất cả pháp là pháp năm uẩn, mười hai xứ, mười tám giới, hoặc là pháp hữu sắc, vô sắc, hữu kiến, vô kiến, hữu đối, vô đối, hữu lậu, vô lậu, hữu vi, vô vi. Tất cả pháp này gắn liền với cái không của các pháp. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là không nơi tất cả pháp.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là không chẳng thể nắm bắt được?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, chẳng thể nắm bắt được là trong tất cả pháp này chẳng thể nắm bắt được, hoặc quá khứ, vị lai, chẳng thể nắm bắt được, hiện tại chẳng thể nắm bắt được; hoặc trong quá khứ, không có vị lai, hiện tại, có thể nắm bắt được; hoặc trong vị lai, không có quá khứ, hiện tại, có thể nắm bắt được, hoặc trong hiện tại không có quá khứ, vị lai có thể nắm bắt được. Chẳng thể nắm bắt được này gắn liền với cái không của chẳng thể nắm bắt được. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là không chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là không không tánh?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, không tánh là không có một mảy may tánh, có thể được. Không tánh này gắn liền với cái không của vô tánh. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là không không tánh.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là không tự tánh?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, tự tánh là tự tánh có thể hòa hợp của các pháp. Tự tánh này gắn liền với cái không của tự tánh. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là không tự tánh.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là không không tánh tự tánh?

Phật dạy:

–Thiện Hiện, không tánh tự tánh là tánh không thể hòa hợp của các pháp đối với chỗ hòa hợp của tự tánh. Không tánh tự tánh này gắn liền với cái không của không tánh tự tánh. Vì sao? Vì chẳng phải thường, chẳng phải hoại, bản tánh là như vậy. Thiện Hiện, đó là không không tánh tự tánh.

Lại nữa Thiện Hiện, hữu tánh gắn liền với cái không của hữu tánh, vô tánh gắn liền với cái không của vô tánh; tự tánh gắn liền với cái không của tự tánh, tha tánh gắn liền với cái không của tha tánh.

Thế nào là tánh gắn liền với cái không của hữu tánh? Hữu tánh là năm uẩn. Hữu tánh này gắn liền với cái không của hữu tánh. Vì tánh sinh của năm uẩn chẳng thể được. Đó là hữu tánh gắn liền với cái không của hữu tánh.

Thế nào là vô tánh gắn liền với cái không của vô tánh? Vô tánh là vô vi. Vô tánh này gắn liền với cái không của vô tánh. Đó là vô tánh gắn liền với cái không của vô tánh.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Thế nào là tự tánh gắn liền với cái không của tự tánh? Nghĩa là tự tánh của các pháp đều là “không”. Không này chẳng phải do trí làm ra, chẳng phải do kiến làm ra, cũng chẳng phải do cái gì khác làm ra. Đó là tự tánh gắn liền với cái không của tự tánh.

Thế nào là tha tánh gắn liền với cái không của tha tánh? Nghĩa là hoặc Phật xuất thế, hoặc chẳng xuất thế, các pháp, pháp trụ, pháp định, pháp tánh, pháp giới, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, chân như, tánh không hư vọng, tánh chẳng đổi khác, thật tế, đều gắn liền với tha tánh nên là không. Đó là tha tánh gắn liền với cái không của tha tánh.

Thiện Hiện nên biết, đó là tướng Đại thừa của Đại Bồ-tát.

